

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
24 червня 2020 року,
Протокол № 10

Проректор з навчальної роботи

(підпис)

24 червня 2020 року

М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛІСТИКИ ТА
СУДОВО-ЕКСПЕРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»
для підготовки на третьому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти
освітньо-наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 081 Право галузі знань 08 Право

ЗМІСТ

Стор.

1.	Опис навчальної дисципліни	–	3
2.	Заплановані результати навчання	–	4
3.	Програма навчальної дисципліни	–	6
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	7
	4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	–	7
	4.2. Теми семінарських (практичних) занять	–	7
	4.3. Завдання для самостійної роботи здобувачів	–	7
	4.4. Індивідуальні завдання	–	7
5.	Методи навчання та контролю	–	8
6.	Схема нарахування балів	–	8
7.	Рекомендовані джерела	–	9
	7.1. Основні джерела	–	9
	7.2. Допоміжні джерела	–	11
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	–	14

1. Опис навчальної дисципліни

1.	Шифр і назва галузі знань	– 08 Право
2.	Код і назва спеціальності	– 081 Право
3.	Назва спеціалізації	– 0812 кримінальне право та кримінальний процес; кримінально-виконавче право; кримінологія та криміналістика; судова експертиза
4.	Назва дисципліни	– проблеми криміналістики та судово-експертної діяльності
5.	Тип дисципліни	– вибіркова
6.	Код дисципліни	– ВК 6
7.	Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– третій
8.	Ступінь вищої освіти, що здобувається	– доктор філософії
9.	Курс / рік навчання	– другий
10.	Семестр	– третій
11.	Обсяг вивчення дисципліни:	
	1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 4 / 120
	2) денна форма навчання:	
	аудиторні заняття (годин)	– 20
	% від загального обсягу лекційні заняття (годин)	– 16,7
	% від обсягу аудиторних годин	– 12
	семинарські заняття (годин)	– 60
	% від обсягу аудиторних годин	– 8
	самостійна робота (годин)	– 40
	% від загального обсягу тижневих годин:	– 83,7
	аудиторних занять	– 1,0
	самостійної роботи	– 4,0
	3) заочна форма навчання:	
	аудиторні заняття (годин)	– 20
	% від загального обсягу лекційні заняття (годин)	– 16,7
	% від обсягу аудиторних годин	– 12
	семинарські заняття (годин)	– 60
	% від обсягу аудиторних годин	– 8
	самостійна робота (годин)	– 40
	% від загального обсягу тижневих годин:	– 83,7
	аудиторних занять	– 1,0
	самостійної роботи	– 4,0
12.	Форма семестрового контролю	– екзамен
13.	Місце дисципліни в логічній схемі:	
	1) попередні дисципліни	– ОК 5. Юридична техніка
	2) супутні дисципліни	– ВК 5. Теорія та практика кримінального судочинства
	3) наступні дисципліни	– —
14.	Мова вивчення дисципліни	– українська

2. Заплановані результати навчання

Навчальна дисципліна «Проблеми криміналістики та судово-експертної діяльності» забезпечує досягнення таких результатів навчання, передбачених освітньо-науковою програмою «Доктор філософії з права»:

РН-8. Демонструвати розуміння теоретичних основ, термінології та практики професійної діяльності в галузі права;

РН-9. Демонструвати знання та розуміння сучасних актуальних питань, історії розвитку, закономірностей, проблем та тенденцій правового регулювання суспільних відносин у різних галузях;

РН-10. Ефективно працювати з джерелами національного та міжнародного права, виявляти колізії, прогалини, інші недоліки правового регулювання;

РН-11. Тлумачити нормативно-правові акти, оцінювати судову практику та правильно застосовувати їх при вчиненні різних правових дій;

РН-12. Використовувати знання та уміння для надання кваліфікованих юридичних висновків і консультацій з правових питань у різних сферах юридичної діяльності;

РН-13. Аналізувати зміст проектів нормативно-правових актів, здійснювати їх науково-правову експертизу, надавати рекомендації щодо їх удосконалення;

РН-14. Самостійно або у групі науково-педагогічних працівників розробляти проекти нормативно-правових актів

РН-15. Демонструвати уміння формулювання власної цілісної, логічної й обґрунтованої позиції щодо правової проблеми, відстоювати і захищати її перед підготовленою аудиторією;

РН-16. Використовувати знання та вміння для прийняття рішень в юридичній справі, формулювати правову позицію у тексті різних правових документів, у тому числі процесуальних.

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен:
1. Знання
<i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>
1.1) знати сучасні уявлення та дискусійні питання про предмет криміналістики її інтегруюче місце в системі юридичних наук;
1.2) знати поняття, завдання та джерела криміналістичної техніки, правові, організаційні, етичні і тактичні засади використання науково-технічних засобів у кримінальному провадженні;
1.3) знати поняття розкриття злочинів по гарячих слідах та характеристику факторів, які ускладнюють цю діяльність;
1.4) знати поняття експертного дослідження, експертної діяльності та значення класифікації для науково-практичної діяльності;
1.5) знати визначення та поняття сутності експертних технологій та їх складових. Загальні положення та наукові засади методики експертних досліджень.
2. Розуміння
<i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>
2.1) сутність та наукові засади криміналістичної ідентифікації, її значення у слідчій, експертній і судовій практиці;
2.2) способи реалізації даних криміналістичних та допоміжних обліків у розшуку осіб, предметів, розкритті злочинів;
2.3) основні вимоги до висування версій щодо вчинення злочину групою осіб та щодо особи підозрюваного при розслідуванні по гарячих слідах;
2.4) поняття і сутність планування розслідування по гарячих слідах.
3. Застосування знань

<i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>
3.1) узагальнювати наукові джерела, судову практику, аналізувати статистику злочинності;
3.2) використовувати рекомендації окремих криміналістичних методик при розкритті, розслідуванні та запобіганні злочинів;
3.3) використовувати отриману, внаслідок дослідження джерел матеріальних та ідеальних відображень, інформацію для розкриття і розслідування кримінальних правопорушень;
3.4) вірно визначати види та мету експертного дослідження використовуючи при цьому новітні здобутки суміжних наук.
4. Аналіз
<i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>
4.1) здійснювати аналіз тактичних операцій (комбінацій) при розкритті та розслідуванні злочинів по гарячих слідах;
4.2) аналізувати матеріали кримінальних проваджень (кримінальних справ) щодо можливості застосування науково-технічних засобів для виявлення та документування протиправної діяльності окремих осіб та злочинних груп, формування на цій основі судових доказів;
4.3) аналізувати експертну практику як джерело розробки засобів, прийомів та методів експертних досліджень.
5. Синтез
<i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) Здійснювати інформаційно-аналітичну роботу з документами для виявлення, розкриття та розслідування кримінальних правопорушень;
5.2) аналізувати статистику різних видів злочинності;
5.3) Визначати тактику та методику проведення певних слідчих дій відповідно до виду вчиненого правопорушення.
6. Оцінювання
<i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) оцінювати доказову інформацію отриману під час розслідування кримінальних проваджень ;
6.2) оцінювати інформацію криміналістичних обліків, здобутого досвіду та встановлених доказів з метою формування нетипових слідчих версій для забезпечення розкриття злочину по гарячих слідах.
7. Створення (творчість)
<i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатомірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) здійснювати комплексний аналіз слідчої ситуації та на базі отриманих знань розробляти актуальні та не типові слідчі версії (казуїстика);
7.2) визначати можливі методики та принципи формулювання криміналістичних обліків з врахуванням розвитку технологій;
7.3) проводити дослідження та на їх базі розробляти криміналістичні способи використання здобутої інформації як доказової основи;
7.4) розробляти пропозиції щодо реформування судово-експертної діяльності та запровадження європейських підходів в оцінці експертних знань та досліджень.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Криміналістична наука як об'єкт вивчення і вдосконалення, стан і перспективи формування на сучасному етапі

Сучасний рівень і тенденції розвитку криміналістики в Україні. Закони розвитку науки криміналістики.

Значення криміналістики в розслідуванні та попередженні кримінальних правопорушень. Застосування криміналістичних знань, засобів і методів в інших сферах суспільного життя.

Завдання криміналістики у протидії міжнародній злочинності.

Стан і перспективи формування системи криміналістики у 21 столітті. Система окремих криміналістичних теорій і тенденції її розвитку. Етапи формування елементів системи криміналістики. Аналіз сучасних поглядів на систему криміналістики. Система окремих криміналістичних теорій і тенденції її розвитку.

Тема 2. Криміналістичні проблеми вивчення та протидії злочинної діяльності

Поняття протидії розслідуванню та причини її зростання. Суб'єкти протидії. Характеристика внутрішньої протидії та основних напрямів діяльності, спрямованої на приховування злочинів. Характеристика зовнішньої протидії, її суб'єкти та мотиви. Спрямованість зовнішньої протидії.

Поняття проблеми оцінки ефективності протидії злочинності. Характеристика основних вимог до параметрів оцінки її ефективності.

Тема 3. Актуальні проблеми інформаційного забезпечення розслідування злочинів

Криміналістичне поняття інформаційних джерел на досудовому провадженні. Одержання інформації від людей, речей та складних системних джерел.

Поняття і проблеми застосування науково-технічних засобів в практиці розслідуванні кримінальних правопорушень.

Проблеми застосування цифрової фотографії та інструментальних методів діагностики особи.

Використання в розслідуванні нетрадиційних методів і знань природознавчих наук.

Використання спеціальних знань під час проведення допиту.

Шляхи оптимізації інформаційної підтримки розслідування.

Тема 4. Криміналістичні проблеми розкриття злочинів по гарячих слідах

Поняття розкриття злочинів по гарячих слідах. Характеристика факторів, які ускладнюють розкриття злочинів по гарячих слідах. Принципи розкриття злочинів по гарячих слідах та їх характеристика.

Характеристика основних актуальних проблем щодо форм роботи розкриття злочинів по гарячих слідах.

Особливості проведення допитів потерпілих, свідків, підозрюваних в процесі розслідування по гарячих слідах.

Особливості проведення обшуку та пред'явлення для впізнання при розслідуванні по гарячих слідах.

Основні вимоги до висування версій щодо вчинення злочину групою осіб та щодо особи підозрюваного при розслідуванні по гарячих слідах.

Тема 5. Сучасні уявлення про класифікацію судових експертиз та проблеми експертної діяльності

Поняття експертного дослідження, експертної діяльності та значення класифікації для науково-практичної діяльності.

Судово-експертна діяльність: сучасний стан та перспективи розвитку. Досвід європейських держав з реформування судової діяльності.

Підстави класифікації. Класифікації судових експертиз за видом спеціальних знань, за об'єктами і за методами, за місцем проведення, за чисельність складу виконавців

дослідження, за ступенем індивідуалізації об'єктів, що досліджуються. Класи експертиз, роди експертиз, види експертиз, підвиди експертиз.

Закономірності та особливості виникнення нових видів експертних досліджень.

Тема 6. Актуальні проблеми експертної технології

Експертні технології та її складові. Загальні положення та наукові засади методики експертних досліджень.

Джерела та шляхи формування експертних досліджень. Місце і роль методики у системі категорій загальної теорії та експертології.

Види експертних методик: загальна методика та її складові і окремі методики різних видів судових експертиз, спеціальні методики. Поняття та взаємозв'язок „експертної технології”, „експертного алгоритму” та „експертної методики”.

Структура експертної методики та характеристика її стадій. Система, класифікація та характеристика методів експертних досліджень.

Автоматизація процесу проведення експертиз. Узагальнення експертної практики як джерело розробки засобів, прийомів та методів експертних досліджень.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин					
		Денна/заочна форми навчання					
		Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак).		Лабор.	Ін.зав.	СРС		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Криміналістична наука як об'єкт вивчення і вдосконалення, стан і перспективи формування на сучасному етапі	20	2	2	-	-	16
2.	Криміналістичні проблеми вивчення та протидії злочинній діяльності	20	2	2	-	-	16
3	Актуальні проблеми інформаційного забезпечення розслідування злочинів	20	2	2	-	-	16
4	Криміналістичні проблеми розкриття злочинів по гарячих слідах	20	2	2	-	-	16
5	Сучасні уявлення про класифікацію судових експертиз та проблеми експертної діяльності	20	2	-	-	-	18
6	Актуальні проблеми експертної технології	20	2	-	-	-	18
	Всього годин	120	12	8	-	-	100

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські (практичні) заняття)) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських (практичних) занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Завдання для самостійної роботи студентів

4.3.1. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.2. Виконання індивідуальних завдань всіма студентами не є обов'язковим і може здійснюватися окремими студентами з власної ініціативи або за пропозицією викладача.

4.3.3. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація;
- 3) дискусія.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- 1) дискусійне обговорення проблемних питань;
- 2) вирішення ситуаційних завдань;
- 3) складання та розгляд окремих управлінських документів.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни може проводитися у формах:

- 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;
- 3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування;
- 4) складання та обговорення окремих управлінських документів за ситуаційними завданнями;
- 5) захист підготовленого публічного виступу.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного екзамену.

Структура екзаменаційного білету: три теоретичних питання.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань, визначаються навчально-методичними матеріалами з даної дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р.: відповідає офіц. тексту. Харків: Право, 2016. 82 с.

2. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 р. № 2747–IV. Дата оновлення: 08.02.2020. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2747-15> (дата звернення: 10.02.2020).

3. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651–VI. Дата оновлення: 16.01.2020. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 10.02.2020).

4. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: Наказ ГПУ, МВС, СБУ, АДПСУ, Мінфін, Мінюст від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12> (дата звернення: 10.02.2020).

5. Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень: Наказ Міністерства юстиції України від 08.10.98 р. № 53/5. Дата оновлення: 31.01.2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98> (дата звернення: 10.02.2020).

6. Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз

та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень: Наказ Міністерства юстиції України від 08.10.98 р. № 53/5. Дата оновлення: 31.01.2020. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98> (дата звернення: 10.02.2020).

7. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 березня 1992 р. (дата оновлення: 02.01.2020). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12> (дата звернення: 10.02.2020).

8. Про організацію взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень: Наказ МВС України № 700 від 14 серпня 2012 року (дата оновлення: 16.08.2019). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17>. (дата звернення: 10.02.2020).

9. Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 8 від 30.05.1998 р. Дата оновлення: 25.05.1998. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-97> (дата звернення: 10.02.2020).

10. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 р. № 4038–ХІІ. Дата оновлення: 01.01.2020. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4038-12> (дата звернення: 10.02.2020).

11. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 № 1618–ІV. Дата оновлення: 08.02.2020. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1618-15> (дата звернення: 10.02.2020).

12. Гончаренко В. Г. Експертизи в судовій практиці: навч. посіб. Київ: Либідь, 1993. 197 с.

13. Гончаренко В. Г. Експертизи у судочинстві України: науково-практ. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 504 с.

14. Клименко Н. І. Судова експертологія: навч. посіб. Київ: Ін Юре, 2007. 528 с.

15. Красюк І. П. Методичний посібник для працівників органів досудового слідства з питань призначення та проведення судової експертизи. Київ: УВПД ГШ МВС України, 2008. 278 с.

16. Красюк І. П. Практичний посібник для працівників органів досудового слідства та експертних підрозділів з питань призначення і проведення судової експертизи. Київ: УВПД ГШ МВС України, 2009. 526 с.

17. Костицький М. В., Луцький М. І. Судово-психологічна експертиза в адміністративному процесі: монографія. Івано-Франківськ: В-во ІФУП ім. Короля Д. Галицького, 2011. 308 с.

18. Кофанов А. В. Судова експертологія : курс лекцій. Київ: Три К, 2010. 240 с.

19. Кофанов А. В. Теоретичні основи судових експертиз: курс лекцій Київ: КНУВС, 2010. 272 с.

20. Садченко О. О. Призначення судової експертизи у кримінальному провадженні: навч. посіб. Київ: Пульсар, 2013. 238 с.

21. Ченцов В. В., Тертишник В. М., Березняк В. С., Сачко О. В., Тертишник О. І. Міжнародне співробітництво у сфері правосуддя: підручник. Київ : Алерта, 2021. 276 с.

22. Судова експертологія : курс лекцій для слухачів магістратури юридичних вузів / Тертишник В. М., Варава В. В., Сачко О. В. / За заг. ред. д.ю.н, професора В. М. Тертишника. Дніпро: ЛІРА, 2021. 208 с.

23. Протидія white-collar crime (інтегративний аналіз, коментар законодавства та пошук шляхів його удосконалення). / В. М. Тертишник, Д. В. Каменський, О. Г. Кошовий, М. В. Корнієнко, О. І. Тертишник, В. В. Ченцов; за заг. ред. доктора юрид. наук, професора В. М. Тертишника. Київ : Алерта, 2021. 346 с.

24. Кір'яков В. В., Маковецька Н. Є. Криміналістика : навч. посіб. Україна, Львів, ЛьвДУВС, 2015.

25. Шепетько С. А., Юрченко О. М. Вплив організованої злочинності на соціально-економічну ситуацію в державі : монографія. Україна, Київ, «МП Леся», 2015.

26. Криміналістика : підручник : у 2 т. Т. 1 / В. Ю. Шепітько, В. А. Журавель,.

7.2. Допоміжні джерела за темами

Тема 1. Криміналістична наука як об'єкт вивчення і вдосконалення, стан і перспективи формування на сучасному етапі

1. Біленчук П. Д. Концептуальні основи розвитку криміналістики. *Вісник Академії адвокатури України*. 2015. Т. 12, № 2. С. 202-209. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vaau_2015_12_2_27 (дата звернення : 21.09.2020).
2. Долгополов А. М. Історичні аспекти розвитку криміналістики в Україні. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. Серія : Право. 2013. Вип. 182(2). С. 245-249. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_prav_2013_182\(2\)__39](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_prav_2013_182(2)__39) (дата звернення : 21.09.2020).
3. Калюжний Р. А. Криміналістичне дослідження розслідування злочинів міжнародного характеру. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2012. № 4. С. 153-155.
4. Когутич І. І. Про актуалізацію філософського аспекту розвитку загальної теорії та методології криміналістики. *Криміналістика і судова експертиза*. 2019. Вип. 64. С. 35-48. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/krise_2019_64_5 (дата звернення: 10.02.2020).
5. Корж В. П. Деякі дискусійні питання щодо сучасного розвитку науки криміналістики. *Криміналістика і судова експертиза*. 2018. Вип. 63(1). С. 27-36. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/krise_2018_63\(1\)__6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/krise_2018_63(1)__6) (дата звернення : 29.09.2020).
6. Саїнчин О. С. Теорія та практика криміналістики за кордоном. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2020. № 2. С. 235-241. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdduvs_2020_2_38 (дата звернення: 10.02.2020).
7. Степанюк Р. Л. Деякі перспективні напрями розвитку криміналістики в Україні. *Форум права*. 2017. № 5. С. 389-394. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index (дата звернення: 10.02.2020).
8. Стратонов В. М. Щодо окремих проблемних питань розвитку криміналістики. *Судова та слідча практика в Україні*. 2017. Вип. 5. С. 59-63.
9. Черноус Ю. М. Актуальні питання формування криміналістичної методики розслідування злочинів міжнародного характеру. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2015. № 1. С. 401-409.
10. Черноус Ю. М. Засади проведення слідчих (розшукових) дій у контексті практики Європейського суду з прав людини. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2020. № 1. С. 95-101. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/aymvs_2020_1_13 (дата звернення: 10.02.2020).
11. Черноус Ю. М. Криміналістичне забезпечення кримінального провадження: рівні, напрями та форми реалізації. *Криміналістика і судова експертиза*. 2020. Вип. 65. С. 40-51. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/krise_2020_65_7 (дата звернення: 10.02.2020).
12. Шевчук В. М. Сучасний стан та тенденції розвитку криміналістики: актуальні проблеми сьогодення. *Проблеми законності*. 2019. Вип. 146. С. 234-246. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pz_2019_146_22 (дата звернення: 10.02.2020).
13. Шевчук В. М. Сучасний стан та тенденції розвитку криміналістики: актуальні проблеми сьогодення. *Проблеми законності*. 2019. Вип. 146. С. 234-246.
14. Юсупов В. В. Періодизація розвитку криміналістики: проблеми термінології та визначення критеріїв. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2016. № 2. С. 199-210. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/aymvs_2016_2_20 (дата звернення : 12.02.2020).

Тема 2. Криміналістичні проблеми вивчення та протидії злочинній діяльності

1. Ахмедов В. А. Кримінологічна характеристика злочинів як передумова розробки стратегії протидії злочинності у сфері правосуддя. *Судова апеляція*. 2019. № 1. С. 51-58. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Suap_2019_1_8 (дата звернення: 10.02.2020).

2. Гула Л. Ф. Оперативно-розшукова характеристика протидії організованих злочинних груп процесу виявлення та розслідування злочинів. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. серія юридична*. 2015. Вип. 4. С. 288-297.
3. Гумін О. Механізм протидії злочинності: науково-методологічний аналіз дефініції. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки*. 2020. Т. 7, № 1. С. 184-190. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2020_7_1_31 (дата звернення : дата звернення: 10.02.2020).
4. Карпов Н. С. Криміналістичні засади вивчення злочинної діяльності : автореферат дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09. Київ : Б. в., 2008. 32 с.
5. Оболенцев В. Ф. Класифікаційні характеристики системи запобігання злочинності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія : Право. 2015. Вип. 35(2.3). С. 96-99.
6. Пиріг І. В. Сучасні вимоги та реалії протидії організованій злочинності. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2020. № 2. С. 211-216. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdduvs_2020_2_35 (дата звернення: 10.02.2020).
7. Подковенко Т. О. Протидія злочинності: аксіологічний аспект. *Актуальні проблеми правознавства*. 2020. Вип. 1. С. 32-39. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/argpr_2020_1_6 (дата звернення: 10.02.2020).
8. Ремський В. В. Кримінологічна характеристика організованої злочинності та деякі питання щодо її запобігання. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2012. № 2. С. 214-221.
9. Степанюк Р. Л. Криміналістичне забезпечення розслідування злочинів, вчинених у бюджетній сфері України : монографія; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. А. Ф. Волобуєва. Харків : Ніка-Нова, 2012. 382 с.
10. Шевченко Т. В. Сутність кримінологічної характеристики злочинності та запобігання їй. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2017. № 2. С. 281-287.

Тема 3. Актуальні проблеми інформаційного забезпечення розслідування злочинів

1. Бірюков В. В. Криміналістично значима та оперативно-розшукова інформація. Їх зміст та співвідношення. *Вісник Луганського університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка*. 2008. Спец. вип. № 1. Ч. 2. С. 14-22.
2. Бондар В. С. Концептуальні засади інформаційно-аналітичного забезпечення криміналістичної діяльності. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2019. Вип. 4. С. 226-240. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlduvs_2019_4_23 (дата звернення: 10.02.2020).
3. Весельський В. К. Поліграф у діяльності по розкриттю та розслідуванню злочинів. *Теорія та практика криміналістичного забезпечення розкриття і розслідування злочинів у сучасних умовах* : тези доп. міжн. наук.-практ. конф. Київ : НАВСУ, 2001. Ч. II.
4. Карпушина Н. Б. Місце інформаційної культури особистості в забезпеченні інформаційної діяльності слідчого. *Юридична психологія*. 2016. № 2. С. 109-117.
5. Криміналістика : учебник для вузов / Аверьянова Т. В., Белкин Р. С., Корухов Ю. Г.; под ред. Р. С. Белкина. Москва : НОРМА-ИНФРА М, 2001. 990 с.
6. Криміналістика : / Біленчук П. Д., Лисиченко В. К., Клименко Н. І. та ін. ; за ред. П. Д. Біленчука. 2-ге вид., допов. та переробл. Київ : Атіка, 2001. 544 с.
7. Лук'янчиков Є. Д. Негласні слідчі (розшукові) дії – засоби інформаційного забезпечення розслідування злочинів. *Криміналістика і судова експертиза*. 2020. Вип. 65. С. 183-196. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/krise_2020_65_21 (дата звернення: 10.02.2020).
8. Лускатов О. В. Використання окремих нетрадиційних засобів для отримання криміналістично значущої інформації. *Криміналістичний вісник*. 2013. № 1.
9. Павлюк Н. В. Науково-технічне забезпечення слідчої діяльності. *Питання боротьби зі злочинністю*. 2017. Вип. 33. С. 199-213.
10. Пілюков Ю. О. Формування поняття інформації у криміналістиці та судово-

експертній діяльності. *Криміналістичний вісник*. 2017. № 1. С. 25-33.

11. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні : Наказ від 16.11.2012 № 114/1042/516/1199/936/1687/5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12> (дата звернення: 10.02.2020).

12. Стратонов В. М. Гіпноз як нетрадиційний метод у криміналістиці: проблеми, перспективи. *Актуальні проблеми сучасної криміналістики* : матер. наук.-прак. конф. : у 2 ч. (Сімферополь – Алушта, 19-21 верес. 2002 р.). Сімферополь : Доля, 2002. Ч. 2. С. 126-128.

13. Шевчук В. М. Проблеми вдосконалення науково-технічного забезпечення слідчої діяльності. *Питання боротьби зі злочинністю*. 2017. Вип. 33. С. 108-122.

Тема 4. Криміналістичні проблеми розкриття злочинів по гарячих слідах

1. Барилюк В. І. Правові основи розкриття та розслідування злочинів "по свіжих слідах". *Право і Безпека*. 2003. Т. 2, № 2. С. 39-44.

2. Журавель В. А. Криміналістична методика: сучасні концепції. – Х., 2012.

3. Котовська М. Є. Організація розкриття і розслідування злочинів " по гарячих слідах ". *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2015. № 30. С. 263-274.

4. Лукашевич В. Г. Розкриття злочинів за "гарячими слідами". *Актуальні проблеми держави і права*. 2005. Вип. 24. С. 358-369.

5. Ляшенко А С. Дії слідчого при розслідуванні злочинів по гарячих слідах. *Матеріали науково-практичного семінару* (ДДУВС, 29.05.2020). 2020. С. 270-274.

6. Новікова В. В. Щодо проблеми розкриття злочинів "по гарячих слідах". *Грані права: XXI століття* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 19 травня 2018 р.) у 2-х т. Т. 2 / за ред. Г. О. Ульянової ; уклад.: Ю. Д. Батан, М. В. Сиротко. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2018. С. 388-390.

7. Осипенко І. П. Криміналістика (Методика розслідування окремих видів злочинів) : навч. посіб. Чернігів : Чернігівський національний технологічний університет, 2018. 292 с.

8. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: наказ МВС України 07.07.2017 № 575. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text> (дата звернення: 10.02.2020).

9. Тіщенко В. В., Барцицька А. А. Теоретичні засади формування технологічного підходу в криміналістиці. Одеса, 2012.

Тема 5. Сучасні уявлення про класифікацію судових експертиз та проблеми експертної діяльності

1. Бараняк В. Особливості проведення експертного дослідження у кримінальному провадженні. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки*. 2018. Вип. 20. С. 124-128.

2. Жеребко О. І. Шляхи і способи вдосконалення судово-експертної діяльності. *Криміналістика і судова експертиза*. 2020. Вип. 65. С. 108-120. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/krise_2020_65_14 (дата звернення: 10.02.2020).

3. Каляянова О. Д. Система інформаційних зв'язків між суб'єктами експертних досліджень. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2019. № 4. С. 167-173. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdduvs_2019_4_27 (дата звернення: 10.02.2020).

4. Коротаєв В. М. Порівняльний аналіз адміністративно-правового регулювання експертно-криміналістичного дослідження в зарубіжних країнах. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2018. № 1. С. 115-119.

5. Леонов Б. Д. Науково-технічне забезпечення судово-експертної діяльності: сучасний стан та перспективи. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2020. № 2.

С. 184-190. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnau_2020_2_28 (дата звернення : 22.02.2020).

6. Молчанов В. І. Класифікація судових експертиз. *Молодий вчений*. 2020. № 4(2). С. 461-464. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2020_4\(2\)_55](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2020_4(2)_55) (дата звернення: 10.02.2020).

7. Надіжко М. М. Правове регулювання судово-експертної діяльності в Україні: окремі теоретико-правові проблеми. *Право.іа*. 2019. № 3. С. 115-122. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/pravo_2019_3_19 (дата звернення : 29.02.2020).

8. Пиріг І. В. Класифікація судових експертиз та проблеми вдосконалення законодавства. *Криміналістика і судебная експертиза*. 2013. Вып. 58(2). С. 112-117.

9. Попович Є. М. Єдність науки та практики в судово-експертній діяльності. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. 2019. Вип. 19. С. 158-172. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Trsek_2019_19_14 (дата звернення: 10.02.2020).

10. Сімакова-Єфремян Е. Б. Про необхідність удосконалення законодавства щодо здійснення судово-експертної діяльності в Україні. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. 2019. Вип. 19. С. 118-129. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Trsek_2019_19_11 (дата звернення: 10.02.2020).

11. Черноус Ю. М. Поняття та завдання судово-експертної діяльності у сучасних реаліях. *Криміналістика і судова експертиза*. 2016. Вип. 61. С. 3-12.

Тема 6. Актуальні проблеми експертної технології

1. Гора І. В. Використання сучасних експертних технологій для вирішення окремих задач у традиційних криміналістичних експертизах. *Криміналістика і судова експертиза*. 2020. Вип. 65. С. 26-39. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/krise_2020_65_6 (дата звернення: 10.02.2020).

2. Наумова А. О. Призначення та проведення експертиз: проблеми законодавства і практики. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2019. № 3. С. 80-88. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnuvs_2019_3_11 (дата звернення: 10.02.2020).

3. Пиріг І. В. Поняття та класифікація експертних методик і проблеми їх використання в експертній практиці. *Криміналістика і судебная експертиза*. 2013. Вып. 58(1). С. 87-97.

4. Попович Є. М. Єдність науки та практики в судово-експертній діяльності. *Теорія та практика судової експертизи і криміналістики*. 2019. Вип. 19. С. 158-172. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Trsek_2019_19_14 (дата звернення: 10.02.2020).

5. Рувін О. Г., Полтавський А. О., Назаров В. В., Гамов Д. Ю. Структура та зміст експертних методик. *Криміналістика і судебная експертиза*. 2013. Вып. 58(2). С. 150-167.

6. Садченко О. О. Методи вивчення потреб експертної практики. *Криміналістичний вісник*. 2013. № 2. С. 26-33.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.president.gov.ua> – Офіційний сайт Президента України.
3. <http://www.kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://www.scourt.gov.ua> – Офіційний сайт Верховного Суду України.
5. <http://www.court.gov.ua> – Офіційний веб-портал «Судова влада України».
6. <http://www.gp.gov.ua> – Офіційний сайт Генеральної прокуратури України.
7. <http://www.npu.gov.ua> – Офіційний сайт Національної поліції України;
8. <http://www.nbuv.gov.ua> – Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського;
9. <http://www.echr.coe.int/echr> - Сайт Європейського суду з прав людини

Розробник програми:

Викладач дисципліни – доцент кафедри кримінального права та процесу,
кандидат юридичних наук, доцент _____ О. В. Кравчук
15 червня 2020 року

Схвалено кафедрою кримінального права та процесу
15 червня 2020 року, протокол №13.

Завідувач кафедри _____ Л. П. Брич
15 червня 2020 року

Декан юридичного факультету _____ С.А. Крушинський
15 червня 2020 року

Погоджено методичною радою університету 18 червня 2020 року,
протокол № 8.

Голова методичної ради _____ І.Б. Ковтун
18 червня 2020 року

Оновлення робочої програми:

Викладач дисципліни – доцент кафедри кримінального права та процесу,
доктор наук з державного управління, кандидат юридичних наук, доцент

_____ О. В. Кравчук
21 січня 2021 року

Схвалено кафедрою кримінального права та процесу 21 січня 2021 року,
протокол № 13.

Завідувач кафедри _____ Л.П. Брич
21 січня 2021 року

_____

Обліковий обсяг оновлення – 0,2 ум.др.арк.